

**ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ
ΚΑΙ
ΚΥΡΙΑΚΗΝ**

**ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΓΕΑ**

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. 10

Τιμή Φύλλον

5 λεπτά 5

ΕΤΟΣ Α'. | ΑΘΗΝΑΙ, Πέμπτη 15 Μαΐου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 38

ΒΟΥΒΗ ΝΙΚΗ

Του σκουριασμένου θώρακα αν' εβόσων οι Κινταφίροι
Και πέφτουν λείπια απ' τα κορμιά των Λακιδών στο
Βουβίαν την σπαρίδα μου στο ηραϊστόιο κίτου οι
Χάθροι
Και χτύπησε το δάχτυλό σ'ημιά το νέο μ'αυτή και τρώμιο.

Στο μαύρο κράνος μου ο χρυσός άντρες ζητάει να
Φωτύνει, τα νύχια μπύονιας, με φωταφτερές φτε-
Και όρτα των καθαλά, υδων ξοπίω το μέλιτσι
Κόβει όσημιές με της λειπές ρομφαίες σ' όγερη
ροφύρες.

Μεγαντων όσπρα σκέλιθρα και αλόγων απλωμένα
Με την κοιλίδα ο χαλαρός περιώντας έχει όφρική
Και όρτα τα βλάδειανα κορμιά στο φως άναστημένα
Του φεγγαριού καλαπίζουνε βουβιά κατά τη νύκτα.

Στοίς κρύνους άχουε π' ό θάνατος χορούς ζητάει
Τη σάλπιγγά μου σκίζ' ντας κοιμίζω τη λεγεώνα
Και ξαγρυπνώ, βιγλιζόντας όρτός στο κοιμητήρι
Τόν ύπνο τόν άσάλευτο του πεθαμένου αιδώνα.

Του νικητή το άρι άριστο κράνιο δάν προσώπιθα
'Όπου ή ζωή ή αιδώνια φερει του χρόνου βάνω
στο πρόσωπό μου και ψηλά κρατώντας την σπαρίδα
Σαλπίζω για το χύμαγμα και στο ότι μπαίνω άπάνω.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

**— ΤΙ ΘΑ ΚΕΡΔΙΣΟΥΜΕ
ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟ**

Απο την συζήτηση που γίνεται στον τύπο και στην Βουλή για της σταρίδας το μονοπώλιο, συζήτηση κατά τα έννεα δέκατα όχι και τόσο καλής πίστωσης, ένα συμπέρασμα βγαίνει, για εκείνον τουλάχιστον που δεν έχει ούτε σταρίδα να πουλήσει, ούτε πρόκειται σταρίδα να αγοράσει. Και το συμπέρασμα είναι ότι όπως υπάρχουν άνθρωποι που έχουν συμφέρον να ψηφισθί ή σύμβασις—κι' αυτοί είναι οι καλλιεργηταί, οι σημερινοί ραγιαδες των εμπόρων και των τοκογλόφων—έτσι υπάρχουν κι' άλλοι που έχουν συμφέρον να μη περάσει ή σύμβασις, να μη γίνει το μονοπώλιο, για να εξακολουθούν να γδύνουν τους καλλιεργητάς και να πλουτίζουν από την άχρειεστέρην έκμετάλλευσι της Δυστυχίας και της 'Ανάγκης.

Στους τελευταίους ήμπορούν να προστεθούν και όσοι πατέρες του 'Εθνους δεν θά έβλεπαν με καλό μάτι όχι μόνον την σταρίδα να σώσουμε άλλ' ούτε την Μακεδονίαν να πάρουμε επί των ήμερών Κυβερνήσεως, της οποίας—έν πεποιθήσεως πάντοτε—δεν ασπάζονται και δεν ακολουθούν τας πολιτικές αρχάς.

ΑΥΤΗ 'νε ή ουσία του ζητήματος. 'Ε' άλλα, λεπτομέρειες που δεν έχουν καμιά σημασία. Φωνές και λογοκοπήματα, χωρίς ουσία. Καυγάδες για το πάπλωμα—ήγουν για το άτομικόν συμφέρον—πάντοτε.

'Ας δούμε τώρα και το άλλο. 'Η σύμβασις με τα σκράντα τόσα άρθρα της, κατά μέρος. Την εξέταζουν, την σχολιάζουν, την ξεζουμιάζουν τόσο τις ήμέρες αυτές, ώστε άηδιάζει πια κανείς όχι μόνον να την μελετήσει, αλλά και να την συλλογισθί ακόμη, όπως την κατάντησαν.

'Σ' ένα μόνον 'μπορεί να σταματήσει για λίγο κανείς. 'Σ' ένα έπιχειρήμα αδιόριστο το διοικονόμουν οι αντιμονοπωλιακοί, και το όποιον όσον και αν φαίνεται κατά της συμβάσεως, είναι κατ' ουσίαν υπέρ αυτής. Λέγουν οι αντιμονοπωλιακοί:

— Καλά! Μας πληρώνει σήμερα το Συνδικάτο ακριβώτερα την σταρίδα και μ'ας την πληρώνει άμέτως μόλις την σηκώσουμε από τ' άλώνια και την π'αμε στις άποθήκες του. Μ'αν το Συνδικάτο κατορθώσει αύριο να διαδώσει σ' όλον τόν κόσμο την σταρίδα και την πουλάει στο τριπλάσιο ή και στο δεκαπλάσιο από ό,τι την αγοράζει, δεν θ'άνε φοβερό να βλέπουμε να πουλιέται πεντακότες και χίλιες δραχμές το π'αμμα το όποτον έμεις άναγκαστικώς θά πουλάμε μόνον ένατό ή διακόσιες δραχμές;

ΠΕΡΙ αυτού ίσα ίσα πρόκειται. Το Συνδικάτο των κεφαλαιούχων, για να κερδίσει περισσότερα χρήματα, θ'αναγκασθί να ρεκλημάσει την σταρίδα—και την τέχνη αυτή την ξέρουν πολύ καλά οι 'Εγγλέζοι και την άγνοούμε 'μεις—να την επιβίβη σ' όλον τόν κόσμο, να την καταστήσει π'αγμα της πρώτης ανάγκης. Θά κάνη δηλ. εκείνο που δεν έκάναμε τόσα χρόνια έμεις, οι όποιοι όταν κάποτε έσκεφθήκαμε πώς έπρεπε να στείλουμε δείγματα σε διάφορα μέρη για να μπ'άσουμε σ' αυτά την σταρίδα μας, τα δείγματα τα 'στείλαμε νοθευμένα. άνάκατα με άμμο και με χίλιες άλλες δυό βρωμες και άκαθαρσίες, για να γελάσουμε τους κουτοεπιρωπαίους και να κερδίσουμε περισσότερα.

Το μονοπώλιον δεν θά έργασθί έτσι, Ρωμαίικα. 'Α έργασθί με άλλον τρόπον, έμπορικώτερον κ' ευρωπαϊκώτερον. Κι' όταν περάσουν τα είκοσι χρόνια της συμβάσεως και ή σταρίδα μας θάχη πάρει την θέσι της στην παγκόσμια αγορά, θά ήμπορούμε ή να την κρατήσουμε πια για να την έμπορευόμαστε οι ίδιοι, ή να την ξαναδώσουμε στους ξένους, αλλά με μεγαλύτερη τότε τιμή, την όποιαν έτος και να μ'ας παρακαλέσουμε για να τη δεχθούμε.

Αυτό είναι το κέρδος, το μεγάλο και το θετικώτερον κέρδος, που θάχουμε από το μονοπώλιον. Θαρρείτε πώς δεν πρέπει να βάλουμε για είκοσι χρόνια άπάνου τόν σ'έβρο μας ξένους δακαλάους να μ'ας μάθουν τόν τρόπο να κερδίζουμε;

Ο ΝΟΥΜΑΣ

Το Τραγουδι Του Οδοιπόρου

(Γκαϊτε)

'Απάνω απ' τις βουνοκομίες γαλήνη περιόσθι,
Και μόλις στις δενδροκορφές μιαν άναπνοιά της
Μέσα στο δάσος τα πουλιά σ'ωπαίνουνε, και όυ
Περίμενε, και γρήγορα σε λίγο θά περάσει.

Μετάρρ. Μ. ΜΑΛΑΚΑΞΗ

**ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΣΤΟΝ „ΝΟΥΜΑ“**

**ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΚΑΙ ΣΚΑΝΔΑΛΩΔΗΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ**

**“Τ' ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ
ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΜΑΣ“**

'Από που έχουν άντλήσει—και λωποδυτήσει—οι περισσότεροι σύγχρονοι συγγραφείς μας την σοφία του.

'Όλοι— Ποιηταί, Δραματικοί Συγγραφέεις, Κωμωδιογράφοι, Κριτικοί, Χρονογράφοι—θα ξεγυμνωθούν και θα βγάλουν από πάνω τους τα ξένα ρούχα με τα όποια μ'ας παρουσιάζονται και ποζάρουν.

'Όλ' οι σοφοί μας θάρχίσουν να ξεγυμνώνονται ένας ένας με την αρχάδα του

'Από την Κυριακή στον «Νουμά»

Πόσο άκριβοπληρώνονται οι ρεκλάμες αυτές, τό γνωρίζει μόνον ή δυτυγχής διευθυντής τής Ν. Σκηνης ή όποιος έστράφηκε στην τουργά του πών παλίων του τόν πάρχο από τις άκόρες με άλλες καλλιτέχνιδες τών 'Αθηναϊκών έφημερίδων. Ρωτήστε τον νά σας τή 'πή και θά φρίξετε! "Ας τόν άκούσω λοιπόν τόν άθροιστο ήσυχο νά κάνει τήν δουλειά του κί θά ήρήσουν ήτοι και τό φτωγό μας τό στομάχι. Νά τί τούς φράζωμε και 'μεϊς κί' αύτός, νά μās καταδικάσουν τότο ήρωας με τις ρεκλάμες τούς:

Ίδιός σας
ΠΑΛΑΙΟΣΚΗΝΗΤΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Ινίας Etkaut. Νάς εύχριστούμεν. 'Ωραιοτάτον. θά δημοσιεύη στην έπιφυλλίδα, ύστερ' από ένα δυό φύλλα, έναν θά τελευταίον τό διήγημα τού Τσέχωφ, πού άρχιζαμε τήμερα. — κ. 'Αδαμ Παπαγ. εις Βίλον. θά δημοσιεύη ή διέθουσα. Τα ποιήματα θά δημοσιευθών. Μείνετε ήσυχοι. — κ. Η οζηπτικών. Ξέρετε τί λέει ή Δανάη Spitzbaum στό θύλακι ήρώα του, τόν «Αιτών του Νέστου»: «Αί προλήψεις μοιζών με τόν δηλητηριασμένο χιτώνα τού Κενταυρου Νέστου. "Αν δοκιμάσομε νά τόν βγάλουμε από πάνω μας, πρέπει νά ποσπίσομε και τις τάρκες μας». "Αν λογαριάζετε τώρα πόσες προλήψεις εις ριζομένης στην Ρωμικήν Ουγή, θά πεισθήτε πως ήμετε ήδικο νά ζητείτε θύλακα από μια ήφημερίδα στην τό «Νουμά» και σε τόσο λίγο χρονικό διάστημα

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Τό ήβον τεύχος τής «Κριτικής» περιέχει: τού κ. Σπυριδίου. Τό γλωσσικόν ζήτημα (τέλος), τού κ. Σπερ. Ραμλ. 'Η νόσος 'Αδουλία κλπ. τού κ. Γ. 'Αζώ-τη, θη έπιστολή δια τό 'Αδελόν 'Αθηνών, τού κ. Δ. Ταγκοπούλου, Πολιτικός Κουθέντης κλπ. 'Η «Κριτική» εις τό προτεγός τεύχος θά δημοσιεύη πέντε άνεκδότους έπιστολάς τού Κουερμένου, Κλοστογέρου και Κκαμπύτη, μεγάλης φιλοσοφικής ζήτησε.

— 'Εθνική λογιμεία: τιλοφροείται ή νέος τάλας τών ποιημάτων τή έποία εκδίδει προτεγώς ή φίλιτος ποιητής κ. Σπύρος Μασούκας. Για τή ποιήματα θά γράψουμε εν έκτίσει όταν εκδοθών. Σήμερα άνδημοσιεύομεν από τήν άρχίαν άγγελίαν του τού ενθουσιώδεις αύτούς στίχους:

Χρόνια και χρόνια ένα τκοπέ γυρεύει τόνερό μου,
Και τίποτε δέ με δειλιξ' στό μάκρομα τού δρόμου,
Νά κίλε 'Ελληνική καρδιά νά φέρω τήν έλπίδα
Για τήν γλυκειά Πατρίδα,
"Οχι για τούτη τή μικρή, αλλά για κίποιαν άλλη
Πατρίδα πολυστέφανη μη πειότερο μεγάλη.
Οι στίχοι μου δέ γράφονται παρ' για Κείνη μόνη.
Οι χόροι φεύγουν και περνούν μη δέν περνούν κ' οι πόνοι.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φύλλα περασμένα τού «Νουμά» πω-
λούνται εις τό Κεντρικόν Ηρακτορείον
τών 'Εφημερίδων και εις τή κιάδκια τών
πλατειών Συντάγματος 'Ομονοίας, 'Εθνη-
κής Τραπεζής, Βουλής και 'Υπουργείου
Οικονομικών.

Δεκαπενθήμερον έπιστημονικόν και καλ-
λιτεχνικόν περιοδικόν

Ίδρυταί: Γ. ΑΣΙΩΤΗΣ και Γ. ΛΑΜΠΕΛΕΤ

Συνδρ. έτησία Δρ. 10 Κ Εις τήν «Κριτικήν»
» έξάμνος » 6 Κ συνεργάζονται οι καλ-
» τριήμνος » 4 Κ λίτεροι λόγω κ' έπι-
» » » » Κ στήμονες, ιδικοί μας και
» » » » Κ ξένοι.

Διά τό έξωτερικόν Διά πᾶσαν αίτησιν:
Συνδρ. έτησία φρ. χρ. 10 Κ Διέθουσα «Κριτικής» 'Αθήνα:
» έξάμνος » 6 Η

'Η «Κριτική» είνε τό εύθηνότερον τών
μέχοι τούδε εκδοθέντων περιοδικών

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1903

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ		30 'Απριλίου 1903	31 Μαρτίου 1903
Ταμείον	Εις μεταλλικόν	1,680,294.16	1,601,135.24
	» Τραπεζικά γραμμάτια 'Ιονικής Τραπεζής	3,136,855.—	3,009,085.—
	» Κερματικά » δίδραγμα και μονόδραγμα	4,355,109.—	4,354,783.—
Έξωτερ. λογαριασμοί:	'Αντίτιμον μεταλ. εις τό έξωτερικόν (Προϊόν εκδοθέντος 'Εθν. Δαν. εις χρ. 'Ελ. Σι- δρ. 4 σ'ο τού 1902	21,804,094.57	21,153,823.21
	Δάνειον προς τήν 'Ελλ. Κυβέρν. επ' άνάγκαστική κυκλοφ. τραπ. γραμ.	10,165,820.27	10,805,579.—
	» » » διδράχμων και μονοδράχμων	69,778,575.47	69,778,575.47
	'Ομολ. 'Εθνικων δανείων (Εις χρ. δρ. 23,767,036.80 (» τραπ. γραμ. » 30,079,383.25	53,846,420.05	54,291,820.80
Προεξοφλήσεις	Καθυστερήσεις προεξοφλήσεων	20,892,065.90	20,746,382.—
	Δάνεια και ανοικτοί λ)σμοί επ' ενεχύρω χρηματογρ.	2,670,118.32	2,625,600.47
	Δάνεια επ' ενεχύρω έμπορευμάτων	10,075,225.62	10,697,189.82
	Δάνεια και ανοικτοί λ)σμοί επί ύποθήκη	334,023.85	272,018.35
	Δάνεια εις δήμους, λιμένας, και λοιπά νομικά πρόσωπα	49,968,640.48	50,025,030.72
	Χορηγήσεις εις γεωργοκτηματίας	44,164,975.17	44,221,422.27
	Καθυστερήσεις χορηγήσεων εις γεωργοκτημ. και γραμ. Πρ. Τραπ. 'Ηπειροθεσσαλίας	12,806,615.80	12,428,751.95
	Μετοχαι εις έγχωριους 'Εταιρίας	4,137,225.15	4,168,768.79
	Συμμετοχή εις Τραπεζαν Κρήτης	4,060,202.25	4,020,202.25
	Τοκομερίδια εν γένει	1,500,000.—	1,500,000.—
	Καταστήμ. Τραπεζ. και κτήμ. εξ άνεγκαστ. εκποιήσεων	8,013,565.44	8,019,314.07
	'Απαιτήσεις έπισφαλεις	2,387,454.60	2,369,941.21
	Λογαριασμοί τρίτων εν τῷ έξωτερικῷ	9,126.33	
	'Υπηρεσία 'Εθνικων δανείων εις χρυσόν		
	'Εξόδα έγκαταστ. (Ίδιως δαπάνη κατασκευής τραπεζ. γραμματίων)	1,737,389.98	1,735,899.08
	Λογαριασμός εξαγ. συμμετοχής Κυβερνήσε. εις κέρδη εκ τρ. γραμμ.	2,007,040.—	2,007,040.—
	'Εξαγορα προνομίου Προνομ. Τραπεζής 'Ηπειροθεσσαλίας	1,600,000.—	1,600,000.—
	Προμήθεια τροπής λαχειοφόρου δανείου (εις τραπ. γραμμάτια	700,000.—	700,000.—
	Διάφορα	445,617.94	1,308,589.10
		345,776,355.35	346,841,223.54
Μετοχικόν Κεφάλαιον		20,000,000.—	20,000,000.—
'Αποθεματικά κεφάλαια		13,500,000.—	13,500,000.—
Τραπεζικά γραμμάτια εν κυκλοφορία :			
I Διά λ)σμών τής Κυβερνήσεως	δρ. 69,778,575.47		
II » » Τραπεζής	56,149,915.53	125,928,491.—	130,399,372.41
Κερματικά γραμμάτια δίδραγμα και μονόδραγμα		13,500,000.—	13,500,000.—
Καταθέσεις άνευ τόκου εις μεταλλικόν		320,600.04	352,838.52
Καταθέσεις άνευ τόκου		20,599,978.82	18,535,413.97
'Επιταγαι πληρωτέαι		1,033,458.71	927,775.26
Μερίσματα πληρωτέα		412,369.16	483,359.16
Καταθ. Δημ.σ. δια χορηγήσεις δανείων κατά τόν ΒΦΜ' νόμον		283,749.94	283,749.94
Διεθν. Οίκ. 'Επιτροπή λ)σμός καταθ. εκ δημ.			
» υπεγγ. προσ. (Εις χρυσ. δρ. 111,566.47 (» τρ. γρ. » 6,021,160.87		6,132,727.34	4,095,415.84
'Υπηρεσία 'Εθνικων δανείων εις χρυσόν		9,977.55	43,132.25
» » » τραπεζικά γραμμάτια		208,492.95	236,975.90
Καταθέσεις Δημοσίου εις χρυσόν		1,244,535.17	1,108,363.08
Καταθέσεις Δημοσίου επί τόκω εις τραπεζ. γραμμάτ.		2,634,553.90	6,634,553.90
'Εντ. κατάθ. Δημ. εις χρ. δια τήν κατασκ. Σ. II-Δεμερλή-Συνδρ.		10,165,820.27	10,805,579.57
» » τραπεζ. γραμμάτια		7,457,934.06	6,899,318.28
Καταθέσεις Δημ.σ. εις τραπεζ. γραμμ. κατά τόν Νόμον 'Β'ΦΕ'		5,351,090.20	3,761,615.10
Καταθ. έντοκοι.		60,320,361.23	59,825,098.01
Λαχειοφόρον δάνειον Τραπεζής		48,085,950.—	48,085,950.—
'Υπηρεσία λαχειοφόρου δανείου Τραπεζής		1,116,194.—	1,205,640.—
Καταθέσεις Ταμειντησίου		3,241,884.46	3,214,524.43
Λογαριασμοί τρίτων εν τῷ έξωτερικῷ			192,951.16
Διάφοροι Λογαριασμοί		1,564,660.30	1,304,681.05
Διάφορα		2,663,526.25	1,444,415.71
		345,776,355.35	346,841,223.54

'Εν 'Αθήναις τῇ 7 Ματου 1903

'Ο Διευθυντής τού Λογιστηρίου

Π. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΞΗΣ